

896

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ZDROWIA¹⁾

z dnia 20 lipca 2011 r.

w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami

Na podstawie art. 50 ust. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654 i Nr 149, poz. 887) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Kwalifikacje wymagane od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w podmiotach leczniczych niebędących przedsiębiorcami określa załącznik do rozporządzenia.

2. Do pracowników, których kwalifikacje określają odrębne przepisy, stosuje się rozporządzenie w zakresie nieuregulowanym tymi przepisami.

§ 2. Użyte w rozporządzeniu określenia oznaczają:

- 1) wyższe wykształcenie medyczne — posiadanie tytułu zawodowego nadawanego absolwentom uczelni medycznych i podstawowych jednostek organizacyjnych innych uczelni, działających w dziedzinie nauk medycznych;
- 2) tytuł zawodowy — tytuł licencjata, inżyniera, magistra lub tytuł równorzędny;
- 3) studia podyplomowe — inną niż studia wyższe i studia doktoranckie formę kształcenia przeznaczoną dla osób legitymujących się dyplomem ukończenia studiów wyższych organizowaną na podstawie przepisów o szkolnictwie wyższym;

¹⁾ Minister Zdrowia kieruje działem administracji rządowej — zdrowie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Zdrowia (Dz. U. Nr 216, poz. 1607).

- 4) średnie wykształcenie medyczne — tytuł inny niż tytuł zawodowy, nadawany absolwentom publicznych szkół medycznych i niepublicznych szkół medycznych o uprawnieniach szkół publicznych.

§ 3. Pracownik zatrudniony w publicznym zakładzie opieki zdrowotnej przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, nieposiadający wymaganych kwalifikacji, może być zatrudniony na dotychczasowym stanowisku lub stanowisku równorzędnym, jeżeli był zatrudniony na tym stanowisku zgodnie z obowiązującymi dotychczas przepisami, jednak nie dłużej niż przez okres 5 lat od dnia wejścia w życie rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.²⁾

Minister Zdrowia: *E. Kopacz*

²⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 29 marca 1999 r. w sprawie kwalifikacji wymaganych od pracowników na poszczególnych rodzajach stanowisk pracy w publicznych zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 30, poz. 300 oraz z 2007 r. Nr 160, poz. 1136), które utraciło moc z dniem 1 lipca 2011 r. w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654 i Nr 149, poz. 887).

Załącznik do rozporządzenia Ministra Zdrowia
z dnia 20 lipca 2011 r. (poz. 896)

**KWALIFIKACJE WYMAGANE OD PRACOWNIKÓW NA POSZCZEGÓLNYCH RODZAJACH STANOWISK PRACY
W PODMIOTACH LECZNICZYCH NIEBĘDĄCYCH PRZEDSIĘBIORCAMI**

I. Pracownicy działalności podstawowej

Lp.	Stanowisko	Wymagane kwalifikacje	Liczba lat pracy w zawodzie lub inne dodatkowe kwalifikacje
1	2	3	4
1	Zastępca kierownika do spraw leczenia podmiotu leczniczego, jednostki organizacyjnej przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego	tytuł zawodowy lekarza, lekarza denty ¹⁾ i tytuł specjalisty lub specjalizacja II stopnia w dziedzinie medycyny	8
2	Zastępca kierownika do spraw pielęgniarstwa (położnictwa): podmiotu leczniczego, jednostki organizacyjnej przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego, naczelną pielęgniarką, naczelną położną	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo i studia podyplomowe lub specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia – tytuł zawodowy magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka lub położna i studia podyplomowe lub specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia	5 7
3	Kierownik komórki organizacyjnej przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego, zastępca kierownika komórki organizacyjnej przedsiębiorstwa podmiotu leczniczego	– wyższe wykształcenie medyczne i tytuł specjalisty lub specjalizacja II stopnia w odpowiedniej dziedzinie medycyny – wyższe wykształcenie medyczne i specjalizacja I stopnia w odpowiedniej dziedzinie medycyny – tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo i studia podyplomowe lub specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia – inny tytuł zawodowy magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka lub położna i studia podyplomowe lub specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia – tytuł magistra na innym kierunku medycznym	5 7 5 7 7
4	Kierownik zespołu techników elektroradiologii	– tytuł magistra na kierunku elektroradiologia	5 lat, w tym 3 lata w szpitalu

1	2	3	4
		– ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności elektroradiologia obejmujących co najmniej 1700 godzin w zakresie elektroradiologii i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera – ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik elektroradiolog lub technik elektroradiologii	5 lat, w tym 3 lata w szpitalu 7 lat, w tym 5 lat w szpitalu
5	Ordynator (lekarz kierujący oddziałem) i jego zastępca	tytuł zawodowy lekarza lub lekarza dentystry i tytuł specjalisty lub specjalisty II stopnia w dziedzinie medycyny zgodnej z profilem oddziału lub w dziedzinie pokrewnej	8
6	Kierownik apteki szpitalnej lub zakładowej działającej w ramach podmiotu leczniczego	kwalifikacje określone według odrębnych przepisów	5
7	Zastępca kierownika apteki szpitalnej lub zakładowej działającej w ramach podmiotu leczniczego	kwalifikacje określone według odrębnych przepisów	5
8	Przełożona pielęgniarek, położnych, zastępca przełożonej pielęgniarek, położnych	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo i studia podyplomowe lub tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia – tytuł magistra w innym zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka lub położna i studia podyplomowe, lub tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia – licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka lub położna i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania²⁾	3 3 5 6
9	Specjalista do spraw epidemiologii lub higieny i epidemiologii	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub higieny i epidemiologii lub kurs kwalifikacyjny²⁾ – tytuł magistra w innym zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka lub położna i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub higieny i epidemiologii lub kurs kwalifikacyjny²⁾ – licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub higieny i epidemiologii lub kurs kwalifikacyjny²⁾ – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka lub położna i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa epidemiologicznego lub higieny i epidemiologii lub kurs kwalifikacyjny²⁾	3 lata w szpitalu

1	2	3	4
10	Kierownik centralnej sterylizatorni	— wyższe wykształcenie i ukończony kurs kwalifikacyjny dla kierowników centralnych sterylizatorni i osób nadzorujących wytwarzanie sterylnych wyrobów medycznych według programu zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia — wykształcenie średnie medyczne i ukończony kurs kwalifikacyjny dla kierowników centralnych sterylizatorni i osób nadzorujących wytwarzanie sterylnych wyrobów medycznych według programu zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia	3 6
11	Inspektor do spraw gospodarki lekiem	tytuł zawodowy magistra farmacji i tytuł specjalisty z farmacji szpitalnej lub klinicznej bądź II lub I stopień z farmacji aptecznej	3
12	Inspektor ochrony radiologicznej	według odrębnych przepisów ³⁾	—
13	Starszy asystent lekarz lub lekarz dentysta	tytuł zawodowy lekarza lub lekarza dentysty oraz tytuł specjalisty lub specjalizacja II stopnia	7 lat pracy w zawodzie lekarza lub lekarza dentysty
14	Lekarz lub lekarz dentysta (asystent, specjalista)	tytuł zawodowy lekarza lub lekarza dentysty oraz tytuł specjalisty lub specjalizacja I stopnia	5 lat pracy w zawodzie lekarza lub lekarza dentysty
15	Starszy lekarz, specjalista (lekarz dentysta)	tytuł zawodowy lekarza lub lekarza dentysty oraz tytuł specjalisty lub specjalizacja II stopnia	7 lat w zawodzie lekarza lub lekarza dentysty
16	Lekarz lub lekarz dentysta (młodszy asystent)	tytuł zawodowy lekarza lub lekarza dentysty	—
17	Stażysta lekarz lub lekarz dentysta	tytuł zawodowy lekarza lub lekarza dentysty	—
18	Starszy koordynator pobierania i pobierania komórek, tkanek i narządów	według przepisów ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów (Dz. U. Nr 169, poz. 1411, z późn. zm.)	5
19	Koordinatorem pobierania i pobierania komórek, tkanek i narządów	według przepisów ustawy z dnia 1 lipca 2005 r. o pobieraniu, przechowywaniu i przeszczepianiu komórek, tkanek i narządów)	—
20	Starszy inżynier medyczny	tytuł zawodowy inżyniera i tytuł specjalisty w dziedzinie inżynierii medycznej	5
21	Inżynier medyczny	tytuł zawodowy inżyniera i tytuł specjalisty w dziedzinie inżynierii medycznej	—
22	Starszy asystent fizyki medycznej	tytuł magistra na kierunku lub specjalności: fizyka, fizyka techniczna, fizyka medyczna, biofizyka i tytuł specjalisty w dziedzinie fizyki medycznej	7 lat pracy w zawodzie fizyka medycznego
23	Fizyk medyczny	— tytuł magistra na kierunku lub specjalności: fizyka, fizyka techniczna, fizyka medyczna, biofizyka i tytuł specjalisty w dziedzinie fizyki medycznej lub — tytuł zawodowy inżyniera oraz tytuł specjalisty w dziedzinie fizyki medycznej lub co najmniej stopień doktora w zakresie fizyki medycznej	— —

1	2	3	4
24	Pielęgniarka oddziałowa, zastępca pielęgniarki oddziałowej	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo – tytuł magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat pielęgniarstwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka – licencjat pielęgniarstwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – licencjat pielęgniarstwa i kurs kwalifikacyjny – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka i specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka i kurs kwalifikacyjny²⁾	1 rok w szpitalu 1 rok w szpitalu 3 lata w szpitalu 4 lata w szpitalu 5 lat w szpitalu 7 lat w szpitalu
25	Położna oddziałowa, zastępca położnej oddziałowej	– tytuł magistra na kierunku położnictwo – tytuł magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat położnictwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna – licencjat położnictwa i specjalizacja w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – licencjat położnictwa i kurs kwalifikacyjny – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej lub organizacji i zarządzania – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna i kurs kwalifikacyjny²⁾	1 rok w szpitalu 1 rok w szpitalu 3 lata w szpitalu 4 lata w szpitalu 5 lat w szpitalu 7 lat w szpitalu
26	Pielęgniarka koordynująca i nadzorująca pracę innych pielęgniarek	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo – tytuł magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat pielęgniarstwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka – licencjat pielęgniarstwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – licencjat pielęgniarstwa i kurs kwalifikacyjny – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka i kurs kwalifikacyjny²⁾	1 rok w szpitalu 1 rok w szpitalu 3 lata w szpitalu 4 lata w szpitalu 5 lat w szpitalu 7 lat w szpitalu
27	Położna koordynująca i nadzorująca pracę innych położnych	– tytuł magistra na kierunku położnictwo – tytuł magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat położnictwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna – licencjat położnictwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – licencjat położnictwa i kurs kwalifikacyjny – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej lub organizacji i zarządzania – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna i kurs kwalifikacyjny²⁾	1 rok w szpitalu 1 rok w szpitalu 3 lata w szpitalu 4 lata w szpitalu 5 lat w szpitalu 7 lat w szpitalu

1	2	3	4
28	Technik koordynujący i nadzorujący pracę innych techników elektroradiologii	– tytuł magistra na kierunku elektroradiologia – ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności elektroradiologia obejmujących co najmniej 1700 godzin w zakresie elektroradiologii i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera – ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technika elektroradiolog lub technika elektroradiologii	5 lat, w tym 1 rok w szpitalu 5 lat, w tym 1 rok w szpitalu 7 lat, w tym 3 lata w szpitalu
29	Starszy asystent w dziedzinie pielęgniarstwa lub położnictwa	tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo i studia podyplomowe lub tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia	5
30	Asystent w dziedzinie pielęgniarstwa lub położnictwa	tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo i studia podyplomowe lub tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia	3
31	Młodszy asystent w dziedzinie pielęgniarstwa lub położnictwa	tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo i studia podyplomowe lub tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia	1
32	Specjalista pielęgniarka	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia – tytuł zawodowy magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat pielęgniarstwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia – licencjat pielęgniarstwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania	2 2 2 2
33	Specjalista położna	– tytuł magistra na kierunku położnictwo i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia – tytuł zawodowy magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat położnictwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania, lub w innej dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia	2 2

1	2	3	4
		– licencjat położnictwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa lub promocji zdrowia i edukacji zdrowotnej, lub organizacji i zarządzania	3 2
34	Starsza pielęgniarka	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo – tytuł zawodowy magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat pielęgniarstwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka – licencjat pielęgniarstwa – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka	1 1 3 5
35	Starsza położna	– tytuł magistra na kierunku położnictwo – tytuł zawodowy magistra w zawodzie, w którym może być uzyskiwany tytuł specjalisty w dziedzinie mającej zastosowanie w ochronie zdrowia, i licencjat położnictwa lub średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna – licencjat położnictwa – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna	1 1 3 5
36	Pielęgniarka	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo – licencjat pielęgniarstwa – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka	–
37	Położna	– tytuł magistra na kierunku położnictwo – licencjat położnictwa – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna	–
38	Stażystka pielęgniarka	średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarka ²⁾	–
39	Stażystka położna	średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna ²⁾	–
40	Starszy asystent farmacji szpitalnej lub klinicznej	tytuł zawodowy magistra farmacji oraz tytuł specjalisty w dziedzinie farmacji szpitalnej lub klinicznej	7 lat pracy w zawodzie farmaceuty
41	Asystent farmacji	tytuł zawodowy magistra farmacji oraz tytuł specjalisty w dziedzinie farmacji szpitalnej lub klinicznej	5 lat pracy w zawodzie farmaceuty
42	Młodszy asystent farmacji	tytuł zawodowy magistra farmacji	3 lata pracy w zawodzie farmaceuty
43	Farmaceuta	tytuł zawodowy magistra farmacji	–
44	Starszy technik farmaceutyczny	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik farmaceutyczny lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik farmaceutyczny	5 lat pracy w zawodzie technik farmaceutyczny
45	Technik farmaceutyczny	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik farmaceutyczny lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik farmaceutyczny	–

1	2	3	4
46	Starszy asystent fizjoterapii	— tytuł zawodowy magistra na kierunku fizjoterapia lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na kierunku rehabilitacja ruchowa i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku, lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na Akademii Wychowania Fizycznego i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie specjalizacji I lub II stopnia w dziedzinie rehabilitacji ruchowej, lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie w ramach studiów dwuletniej specjalizacji z zakresu gimnastyki leczniczej lub rehabilitacji ruchowej potwierdzonej legitymacją instruktora rehabilitacji ruchowej lub gimnastyki leczniczej, lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie 3-miesięcznego kursu specjalizacyjnego z rehabilitacji zgodnie z obowiązującymi wtedy przepisami Głównego Komitetu Kultury Fizycznej, oraz tytuł specjalisty	7 lat pracy w zawodzie fizjoterapeuty
47	Asystent fizjoterapii	— tytuł zawodowy magistra lub licencjata na kierunku fizjoterapia lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na kierunku rehabilitacja ruchowa i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku, lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na Akademii Wychowania Fizycznego i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie specjalizacji I lub II stopnia w dziedzinie rehabilitacji ruchowej, lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie w ramach studiów dwuletniej specjalizacji z zakresu gimnastyki leczniczej lub rehabilitacji ruchowej potwierdzonej legitymacją instruktora rehabilitacji ruchowej lub gimnastyki leczniczej, lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie 3-miesięcznego kursu specjalizacyjnego z rehabilitacji zgodnie z obowiązującymi wtedy przepisami Głównego Komitetu Kultury Fizycznej	specjalizacja I stopnia lub tytuł specjalisty, lub 5 lat pracy w zawodzie fizjoterapeuty
48	Młodszy asystent fizjoterapii	— tytuł zawodowy magistra lub licencjata na kierunku fizjoterapia lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na kierunku rehabilitacja ruchowa i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku, lub — rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na Akademii Wychowania Fizycznego i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie specjalizacji I lub II stopnia w dziedzinie rehabilitacji ruchowej, lub	3 lata pracy w zawodzie fizjoterapeuty

1	2	3	4
		– rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie w ramach studiów dwuletniej specjalizacji z zakresu gimnastyki leczniczej lub rehabilitacji ruchowej potwierdzonej legitymacją instruktora rehabilitacji ruchowej lub gimnastyki leczniczej, lub – rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie 3-miesięcznego kursu specjalizacyjnego z rehabilitacji zgodnie z obowiązującymi wtedy przepisami Głównego Komitetu Kultury Fizycznej	
49	Starszy fizjoterapeuta	– ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik fizjoterapii lub tytuł zawodowy magistra lub licencjata na kierunku fizjoterapia, lub – rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na kierunku rehabilitacja ruchowa i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku, lub – rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na Akademii Wychowania Fizycznego i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie specjalizacji I lub II stopnia w dziedzinie rehabilitacji ruchowej, lub – rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie w ramach studiów dwuletniej specjalizacji z zakresu gimnastyki leczniczej lub rehabilitacji ruchowej potwierdzonej legitymacją instruktora rehabilitacji ruchowej lub gimnastyki leczniczej, lub – rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie 3-miesięcznego kursu specjalizacyjnego z rehabilitacji zgodnie z obowiązującymi wtedy przepisami Głównego Komitetu Kultury Fizycznej	3 lata pracy w zawodzie fizjoterapeuty
50	Fizjoterapeuta	– ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik fizjoterapii lub tytuł zawodowy magistra lub licencjata na kierunku fizjoterapia, lub – rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na kierunku rehabilitacja ruchowa i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku, lub – rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1997 r. studiów wyższych na Akademii Wychowania Fizycznego i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie specjalizacji I lub II stopnia w dziedzinie rehabilitacji ruchowej, lub – rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie w ramach studiów dwuletniej specjalizacji z zakresu gimnastyki leczniczej lub rehabilitacji ruchowej potwierdzonej legitymacją instruktora rehabilitacji ruchowej lub gimnastyki leczniczej, lub	—

1	2	3	4
		– rozpoczęcie przed dniem 31 grudnia 1979 r. studiów wyższych na kierunku wychowanie fizyczne i uzyskanie tytułu magistra na tym kierunku oraz ukończenie 3-miesięcznego kursu specjalizacyjnego z rehabilitacji zgodnie z obowiązującymi wtedy przepisami Głównego Komitetu Kultury Fizycznej	
51	Starszy asystent dietetyki	– tytuł zawodowy magistra na kierunku dietetyka lub – rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności dietetyka obejmujących co najmniej 1784 godziny kształcenia w zakresie dietetyki i uzyskanie tytułu magistra, lub – rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka o specjalności żywienie człowieka i uzyskanie tytułu magistra lub magistra inżyniera na tym kierunku	7 lat pracy w zawodzie dietetyka lub co najmniej stopień naukowy doktora z zakresu dietetyki
52	Asystent dietetyki	– tytuł zawodowy magistra lub licencjata na kierunku dietetyka lub – rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności dietetyka obejmujących co najmniej 1784 godziny kształcenia w zakresie dietetyki i uzyskanie tytułu magistra, lub – rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka o specjalności żywienie człowieka i uzyskanie tytułu magistra lub magistra inżyniera na tym kierunku	5 lat pracy w zawodzie dietetyka
53	Młodszy asystent dietetyki	– tytuł zawodowy magistra lub licencjata na kierunku dietetyka lub – rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności dietetyka obejmujących co najmniej 1784 godziny kształcenia w zakresie dietetyki i uzyskanie tytułu magistra, lub – rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka o specjalności żywienie człowieka i uzyskanie tytułu magistra lub magistra inżyniera na tym kierunku	3 lata pracy w zawodzie dietetyka
54	Starszy dietetyk	– ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego dietetyk lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie dietetyk lub ukończenie technikum lub szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego technika technologii żywienia w specjalności dietetyka, lub tytuł zawodowy magistra lub licencjata na kierunku dietetyka, lub – rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności dietetyka obejmujących co najmniej 1784 godziny kształcenia w zakresie dietetyki i uzyskanie tytułu magistra, lub – rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka o specjalności żywienie człowieka i uzyskanie tytułu magistra lub magistra inżyniera na tym kierunku	3 lata pracy w zawodzie dietetyka

1	2	3	4
55	Dietetyk	— ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego dietetyk lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie dietetyk lub ukończenie technikum lub szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego technika technologii żywienia w specjalności dietetyka, lub tytuł zawodowy magistra lub licencjata na kierunku dietetyka, lub — rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności dietetyka obejmujących co najmniej 1784 godziny kształcenia w zakresie dietetyki i uzyskanie tytułu magistra, lub — rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych na kierunku technologia żywności i żywienie człowieka o specjalności żywienie człowieka i uzyskanie tytułu magistra lub magistra inżyniera na tym kierunku	—
56	Starszy asystent diagnostyki laboratoryjnej	tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego oraz tytuł specjalisty lub specjalizacja II stopnia w dziedzinie właściwej dla diagnostów laboratoryjnych	7 lat pracy w zawodzie diagnosty laboratoryjnego
57	Asystent diagnostyki laboratoryjnej	tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego oraz co najmniej specjalizacja I stopnia w dziedzinie właściwej dla diagnostów laboratoryjnych	5 lat pracy w zawodzie diagnosty laboratoryjnego
58	Młodszy asystent diagnostyki laboratoryjnej	tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego	3 lata pracy w zawodzie diagnosty laboratoryjnego
59	Diagnosta laboratoryjny	tytuł zawodowy diagnosty laboratoryjnego	—
60	Starszy technik analityki medycznej	ukończenie liceum medycznego, technikum lub szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technika analityki medycznej lub ukończenie szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego technika analityki lub technika medycznego analityki	3 lata pracy w zawodzie technika analityki medycznej
61	Technik analityki medycznej	ukończenie liceum medycznego, technikum lub szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technika analityki medycznej lub ukończenie szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego technika analityki lub technika medycznego analityki	—
62	Starszy laborant diagnostyki laboratoryjnej	co najmniej wykształcenie średnie	co najmniej 5-letnie zatrudnienie na stanowisku laboranta przed dniem wejścia w życie rozporządzenia
63	Laborant diagnostyki laboratoryjnej	co najmniej wykształcenie średnie	zatrudnienie na stanowisku laboranta przed dniem wejścia w życie rozporządzenia

1	2	3	4
64	Starszy asystent logopedii	uzyskanie kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zawodu logopedy lub: – ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności logopedia obejmujących w programie nauczania co najmniej 800 godzin kształcenia w zakresie logopedii – ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie studiów podyplomowych z logopedii obejmujących co najmniej 600 godzin kształcenia w zakresie logopedii – rozpoczęcie przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie studiów podyplomowych z logopedii lub tytuł specjalisty z neurologopedii lub surdologopedii, lub studia podyplomowe z neurologopedii lub surdologopedii	7 lat pracy w zawodzie logopedy
65	Asystent logopedii	uzyskanie kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zawodu logopedy lub: – ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności logopedia obejmujących w programie nauczania co najmniej 800 godzin kształcenia w zakresie logopedii – ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie studiów podyplomowych z logopedii obejmujących co najmniej 600 godzin kształcenia w zakresie logopedii – rozpoczęcie przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie studiów podyplomowych z logopedii lub tytuł specjalisty z neurologopedii lub surdologopedii, lub studia podyplomowe z neurologopedii lub surdologopedii	5 lat pracy w zawodzie logopedy
66	Młodszy asystent logopedii	uzyskanie kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zawodu logopedy lub: – ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności logopedia obejmujących w programie nauczania co najmniej 800 godzin kształcenia w zakresie logopedii – ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie studiów podyplomowych z logopedii obejmujących co najmniej 600 godzin kształcenia w zakresie logopedii – rozpoczęcie przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie studiów podyplomowych z logopedii	3 lata pracy w zawodzie logopedy
67	Logopeda	uzyskanie kwalifikacji niezbędnych do wykonywania zawodu logopedy lub: – ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności logopedia obejmujących w programie nauczania co najmniej 800 godzin kształcenia w zakresie logopedii – ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie studiów podyplomowych z logopedii obejmujących co najmniej 600 godzin kształcenia w zakresie logopedii – rozpoczęcie przed dniem wejścia w życie rozporządzenia i ukończenie studiów wyższych i uzyskanie tytułu magistra oraz ukończenie studiów podyplomowych z logopedii	–

1	2	3	4
68	Starszy asystent psychologii klinicznej	tytuł zawodowy psychologa oraz tytuł specjalisty w dziedzinie psychologia kliniczna	7 lat pracy na stanowisku psychologa klinicznego
69	Asystent psychologii klinicznej	tytuł zawodowy psychologa oraz specjalizacja I lub II stopnia w dziedzinie psychologia kliniczna lub tytuł specjalisty w dziedzinie psychologia kliniczna	5 lat pracy na stanowisku psychologa klinicznego
70	Psycholog kliniczny	tytuł zawodowy psychologa oraz specjalizacja I lub II stopnia w dziedzinie psychologia kliniczna lub tytuł specjalisty w dziedzinie psychologia kliniczna	—
71	Starszy psycholog	kwalifikacje określone według odrębnych przepisów ⁴⁾	7 lat pracy w zawodzie psychologa
72	Psycholog	kwalifikacje określone według odrębnych przepisów ⁴⁾	—
73	Starszy asystent ratownik medyczny	tytuł zawodowy licencjata na kierunku ratownictwo medyczne lub tytuł licencjata uzyskany po ukończeniu studiów wyższych pierwszego stopnia, które rozpoczęły się przed dniem 1 października 2008 r., na innym kierunku niż ratownictwo medyczne w specjalności ratownictwo medyczne lub medycyna ratunkowa	stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych lub w dziedzinie nauk o zdrowiu oraz 5 lat pracy w zawodzie ratownik medyczny
74	Asystent ratownik medyczny	tytuł zawodowy licencjata na kierunku ratownictwo medyczne lub tytuł licencjata uzyskany po ukończeniu studiów wyższych pierwszego stopnia, które rozpoczęły się przed dniem 1 października 2008 r., na innym kierunku niż ratownictwo medyczne w specjalności ratownictwo medyczne lub medycyna ratunkowa	5 lat pracy w zawodzie ratownik medyczny lub 3 lata pracy w zawodzie ratownik medyczny oraz tytuł magistra na kierunku zdrowie publiczne
75	Młodszy asystent — ratownik medyczny	tytuł zawodowy licencjata na kierunku ratownictwo medyczne lub tytuł licencjata uzyskany po ukończeniu studiów wyższych pierwszego stopnia, które rozpoczęły się przed dniem 1 października 2008 r., na innym kierunku niż ratownictwo medyczne w specjalności ratownictwo medyczne lub medycyna ratunkowa	3 lata pracy w zawodzie ratownik medyczny
76	Starszy ratownik medyczny	kwalifikacje określone w przepisach ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym (Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późn. zm.)	3 lata pracy w zawodzie ratownik medyczny
77	Ratownik medyczny	kwalifikacje określone w przepisach ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym	—
78	Starszy asystent elektroradiologii	tytuł magistra na kierunku elektroradiologia	stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych lub w dziedzinie nauk o zdrowiu

1	2	3	4
79	Asystent elektroradiologii	– tytuł magistra na kierunku elektroradiologia – ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności elektroradiologia obejmujących co najmniej 1700 godzin w zakresie elektroradiologii i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	7 lat pracy w zawodzie technik elektroradiolog
80	Młodszy asystent elektroradiologii	– tytuł magistra na kierunku elektroradiologia – ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności elektroradiologia obejmujących co najmniej 1700 godzin w zakresie elektroradiologii i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	5 lat pracy w zawodzie
81	Starszy technik elektroradiolog	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik elektroradiolog lub technik elektroradiologii lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik elektroradiolog lub ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności elektroradiologia obejmujących co najmniej 1700 godzin w zakresie elektroradiologii i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	3 lata pracy w zawodzie
82	Technik elektroradiolog	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technik elektroradiolog lub technik elektroradiologii lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje w zawodzie technik elektroradiolog lub ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności elektroradiologia obejmujących co najmniej 1700 godzin w zakresie elektroradiologii i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	–
83	Starszy asystent techniki dentystrycznej	ukończenie studiów wyższych na kierunku techniki dentystryczne i uzyskanie tytułu licencjata na tym kierunku lub rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności techniki dentystryczne obejmujących w programie nauczania co najmniej 2184 godziny kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu technika dentystrycznego i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych lub w dziedzinie nauk o zdrowiu
84	Asystent techniki dentystrycznej	ukończenie studiów wyższych na kierunku techniki dentystryczne i uzyskanie tytułu licencjata na tym kierunku lub rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności techniki dentystryczne obejmujących w programie nauczania co najmniej 2184 godziny kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu technika dentystrycznego i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	7 lat pracy w zawodzie technik dentystryczny
85	Młodszy asystent techniki dentystrycznej	ukończenie studiów wyższych na kierunku techniki dentystryczne i uzyskanie tytułu licencjata na tym kierunku lub rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności techniki dentystryczne obejmujących w programie nauczania co najmniej 2184 godziny kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu technika dentystrycznego i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	5 lat pracy w zawodzie technik dentystryczny

1	2	3	4
86	Starszy technik dentystyczny	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technika dentystycznego lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik dentystyczny lub uzyskanie przed dniem wejścia w życie rozporządzenia kwalifikacji technika dentystycznego na podstawie dekretu z dnia 5 lipca 1946 r. o wykonywaniu czynności techniczno-dentystycznych, lub ukończenie studiów wyższych na kierunku techniki dentystyczne i uzyskanie tytułu licencjata na tym kierunku, lub rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności techniki dentystyczne obejmujących w programie nauczania co najmniej 2184 godziny kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu technika dentystycznego i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	3 lata pracy w zawodzie technik dentystyczny
87	Technik dentystyczny	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego technika dentystycznego lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik dentystyczny lub uzyskanie przed dniem wejścia w życie rozporządzenia kwalifikacji technika dentystycznego na podstawie dekretu z dnia 5 lipca 1946 r. o wykonywaniu czynności techniczno-dentystycznych, lub ukończenie studiów wyższych na kierunku techniki dentystyczne i uzyskanie tytułu licencjata na tym kierunku, lub rozpoczęcie przed dniem 1 października 2007 r. studiów wyższych w specjalności techniki dentystyczne obejmujących w programie nauczania co najmniej 2184 godziny kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu technika dentystycznego i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera	—
88	Starszy asystent protetyki słuchu	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności protetyka słuchu obejmujących co najmniej 700 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu i uzyskanie tytułu licencjata, inżyniera, magistra lub magistra inżyniera	stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych lub w dziedzinie nauk o zdrowiu
89	Asystent protetyki słuchu	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności protetyka słuchu obejmujących co najmniej 700 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu i uzyskanie tytułu licencjata, inżyniera, magistra lub magistra inżyniera	7 lat pracy w zawodzie protetyka słuchu
90	Młodszy asystent protetyki słuchu	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności protetyka słuchu obejmujących co najmniej 700 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu i uzyskanie tytułu licencjata, inżyniera, magistra lub magistra inżyniera	5 lat pracy w zawodzie protetyka słuchu
91	Starszy protetyk słuchu	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności protetyka słuchu obejmujących co najmniej 700 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu i uzyskanie tytułu licencjata, inżyniera, magistra lub magistra inżyniera lub ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej	3 lata pracy w zawodzie protetyka słuchu

1	2	3	4
		o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego protetyk słuchu lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie protetyk słuchu, lub posiadanie co najmniej 2-letniego doświadczenia zawodowego w pracy w gabinecie protetyki słuchu i ukończenie do dnia wejścia w życie rozporządzenia kursu z zakresu protetyki słuchu organizowanego przez szkołę wyższą kształcąca w zakresie akustyki lub Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, obejmującego co najmniej 108 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu, lub uzyskanie przed dniem wejścia w życie rozporządzenia dyplomu mistrza w zawodzie protetyk słuchu	
92	Protetyk słuchu	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności protetyka słuchu obejmujących co najmniej 700 godzin kształcenia w zakresie niezbędnym do przygotowania do wykonywania zawodu protetyka słuchu i uzyskanie tytułu licencjata, inżyniera, magistra lub magistra inżyniera	—
93	Starszy asystent audiofonologii	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności audiofoniologia lub audiologia z fonologią	stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych lub w dziedzinie nauk o zdrowiu
94	Asystent audiofonologii	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności audiofoniologia lub audiologia z fonologią	7 lat pracy w zawodzie audiofonolog
95	Młodszy asystent audiofonologii	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności audiofoniologia lub audiologia z fonologią	5 lat pracy w zawodzie audiofonolog
96	Audiofonolog	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności audiofoniologia lub audiologia z fonologią	—
97	Starszy asystent terapii zajęciowej	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności terapia zajęciowa, obejmujących co najmniej 3000 godzin kształcenia, w tym 2000 godzin w grupie treści podstawowych i kierunkowych obejmujących wiedzę z zakresu teorii i technik terapeutycznych, i uzyskanie tytułu licencjata	stopień naukowy doktora w dziedzinie nauk medycznych lub w dziedzinie nauk o zdrowiu
98	Asystent terapii zajęciowej	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności terapia zajęciowa, obejmujących co najmniej 3000 godzin kształcenia, w tym 2000 godzin w grupie treści podstawowych i kierunkowych obejmujących wiedzę z zakresu teorii i technik terapeutycznych, i uzyskanie tytułu licencjata	7 lat pracy w zawodzie terapeuta zajęciowy
99	Młodszy asystent terapii zajęciowej	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności terapia zajęciowa, obejmujących co najmniej 3000 godzin kształcenia, w tym 2000 godzin w grupie treści podstawowych i kierunkowych obejmujących wiedzę z zakresu teorii i technik terapeutycznych, i uzyskanie tytułu licencjata	5 lat pracy w zawodzie terapeuta zajęciowy

1	2	3	4
100	Starszy terapeuta zajęciowy	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego terapeuty zajęciowy lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie terapeuty zajęciowy lub ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego w zawodzie instruktor terapii zajęciowej, lub ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności terapia zajęciowa, obejmujących co najmniej 3000 godzin kształcenia, w tym 2000 godzin w grupie treści podstawowych i kierunkowych obejmujących wiedzę z zakresu teorii i technik terapeutycznych, i uzyskanie tytułu licencjata	3 lata pracy w zawodzie terapeuty zajęciowy
101	Terapeuta zajęciowy	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego terapeuty zajęciowy lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie terapeuty zajęciowy lub ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego w zawodzie instruktor terapii zajęciowej, lub ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności terapia zajęciowa, obejmujących co najmniej 3000 godzin kształcenia, w tym 2000 godzin w grupie treści podstawowych i kierunkowych obejmujących wiedzę z zakresu teorii i technik terapeutycznych, i uzyskanie tytułu licencjata	—
102	Arteterapeuta lub muzykoterapeuta	ukończenie szkoły wyższej na kierunkach artystycznych lub studiów podyplomowych przygotowujących do prowadzenia arteterapii lub muzykoterapii	—
103	Starszy asystent	tytuł zawodowy magistra oraz tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie właściwej dla stanowiska lub stopień naukowy doktora, lub studia podyplomowe, właściwe dla powierzonych zadań na stanowisku pracy	7
104	Asystent	tytuł zawodowy magistra oraz tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie właściwej dla stanowiska lub stopień naukowy doktora, lub studia podyplomowe, właściwe dla powierzonych zadań na stanowisku pracy	5
105	Młodszy asystent	tytuł zawodowy magistra lub inny równorzędny	—
106	Starszy specjalista psychoterapii uzależnień	kwalifikacje określone według odrębnych przepisów ⁵⁾	7
107	Specjalista psychoterapii uzależnień	kwalifikacje określone według odrębnych przepisów ⁵⁾	—
108	Starszy instruktor terapii uzależnień	kwalifikacje uzyskane według odrębnych przepisów ⁵⁾	5
109	Instruktor terapii uzależnień	kwalifikacje uzyskane według odrębnych przepisów ⁵⁾	—
110	Starszy felczer	tytuł zawodowy felczera	5
111	Felczer	tytuł zawodowy felczera	—
112	Specjalista do spraw promocji zdrowia	tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo, studia wyższe na kierunku zdrowie publiczne lub w specjalności promocja zdrowia lub tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie ⁶⁾	—

1	2	3	4
113	Edukator do spraw diabetologii	– tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego – licencjat pielęgniarstwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarza i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa diabetologicznego – tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy – licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarza lub położna i kurs specjalistyczny w dziedzinie edukator w cukrzycy – tytuł magistra na kierunku pielęgniarstwo lub położnictwo²⁾, licencjat pielęgniarstwa lub położnictwa²⁾ – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie pielęgniarza lub położna²⁾	2 2 2 1 rok w ośrodku o profilu diabetologicznym 2 w ośrodku o profilu diabetologicznym 2 w ośrodku o profilu diabetologicznym 5 w ośrodku o profilu diabetologicznym 5 w ośrodku o profilu diabetologicznym
114	Edukator do spraw laktacji	– tytuł magistra na kierunku położnictwo i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa położniczego – licencjat położnictwa i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa położniczego – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna i tytuł specjalisty w dziedzinie pielęgniarstwa położniczego – tytuł magistra na kierunku położnictwo i kurs specjalistyczny z zakresu laktacji – licencjat położnictwa i kurs specjalistyczny z zakresu laktacji – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna i kurs specjalistyczny z zakresu laktacji – tytuł magistra na kierunku położnictwo²⁾ – licencjat położnictwa²⁾ – średnie wykształcenie medyczne w zawodzie położna²⁾	– – – 1 2 2 2 5 5
115	Starszy perfuzjonista	– średnie wykształcenie medyczne i ukończony kurs kwalifikacyjny dla perfuzjonistów według programu zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia – średnie wykształcenie medyczne i ukończone przeszkolenie specjalistyczne na podstawie dotychczasowych przepisów	5 5
116	Perfuzjonista	– średnie wykształcenie medyczne i ukończony kurs kwalifikacyjny dla perfuzjonistów według programu zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw zdrowia – średnie wykształcenie medyczne i ukończone przeszkolenie specjalistyczne na podstawie dotychczasowych przepisów	2 2
117	Młodszy perfuzjonista	średnie wykształcenie medyczne	–
118	Starszy asystent higieny dentystycznej	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności higiena dentystyczna	7
119	Asystent higieny dentystycznej	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności higiena dentystyczna	5 lat pracy w zawodzie higienistka dentystyczna

1	2	3	4
120	Młodszy asystent higieny dentystycznej	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności higiena dentystyczna	3 lata pracy w zawodzie higienistka dentystyczna
121	Starsza higienistka dentystyczna	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego higienistka stomatologiczna	3 lata pracy w zawodzie higienistka dentystyczna
122	Higienistka dentystyczna	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego higienistka stomatologiczna	—
123	Starsza asystentka stomatologiczna	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego asystentka stomatologiczna lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie asystentka stomatologiczna	3 lata pracy w zawodzie asystentka stomatologiczna
124	Asystentka stomatologiczna	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego asystentka stomatologiczna lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie asystentka stomatologiczna	—
125	Starsza opiekunka dziecięca	ukończenie liceum medycznego lub szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego opiekunka dziecięca lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie opiekunka dziecięca	3 lata pracy w zawodzie opiekunka dziecięca
126	Opiekunka dziecięca	ukończenie liceum medycznego lub szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego opiekunka dziecięca lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie opiekunka dziecięca	—
127	Starsza ortoptystka	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego ortoptystki lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie ortoptysta	3 lata pracy w zawodzie ortoptystki
128	Ortoptystka	ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego ortoptystki lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie ortoptysta	—
129	Starszy technik masażyста	ukończenie technikum lub szkoły policealnej publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych i uzyskanie tytułu zawodowego technik masażyста lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik masażyста	3 lata w zawodzie masażyста
130	Technik masażyста	ukończenie technikum lub szkoły policealnej publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych i uzyskanie tytułu zawodowego technik masażyста lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik masażyста	—
131	Starszy technik ortopeda	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności technika ortopedyczna i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera lub ukończenie technikum lub szkoły policealnej, publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, i uzyskanie tytułu zawodowego technik ortopeda lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ortopeda, lub ukończenie szkoły	5

1	2	3	4
		policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego w zawodzie technik biomechanik lub uzyskanie dyplomu mistrza w zawodzie technik ortopeda	
132	Technik ortopeda	ukończenie studiów wyższych na kierunku lub w specjalności technika ortopedyczna i uzyskanie tytułu licencjata lub inżyniera lub ukończenie technikum lub szkoły policealnej, publicznych lub niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych, i uzyskanie tytułu zawodowego technik ortopeda lub dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie technik ortopeda, lub ukończenie szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie tytułu zawodowego w zawodzie technik biomechanik lub uzyskanie dyplomu mistrza w zawodzie technik ortopeda	—
133	Starszy opiekun medyczny	ukończenie zasadniczej szkoły zawodowej lub szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego higienistki szpitalnej lub asystentki pielęgniarstwa lub ukończenie zasadniczej szkoły zawodowej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej lub szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie opiekun medyczny	3
134	Opiekun medyczny	ukończenie zasadniczej szkoły zawodowej lub szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego higienistki szpitalnej lub asystentki pielęgniarstwa lub ukończenie zasadniczej szkoły zawodowej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej lub szkoły policealnej publicznej lub niepublicznej o uprawnieniach szkoły publicznej i uzyskanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w zawodzie opiekun medyczny	—
135	Starsza higienistka szkolna	ukończenie szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego higienistka szkolna	3
136	Higienistka szkolna	ukończenie szkoły policealnej i uzyskanie tytułu zawodowego higienistka szkolna	—
137	Starszy dyspozytor medyczny	kwalifikacje uzyskane zgodnie z odrębnymi przepisami	5 lat pracy na stanowisku dyspozytora medycznego
138	Dyspozytor medyczny	kwalifikacje uzyskane zgodnie z odrębnymi przepisami	—
139	Starszy statystyk medyczny	średnie wykształcenie medyczne lub inne średnie wykształcenie	5
140	Pracownik socjalny	szkoła pracowników socjalnych ⁷⁾	—
141	Higienistka szpitalna	zasadnicza szkoła higienistek szpitalnych	—
142	Starsza: sekretarka medyczna, rejestratorka medyczna	średnie wykształcenie	5
143	Statystyk medyczny, rejestratorka medyczna, sekretarka medyczna	średnie wykształcenie	—
144	Operator ciśnieniowych sterylizatorów gazowych i parowych	średnie wykształcenie oraz uprawnienia kwalifikacyjne typu E	3 miesiące
145	Preparator, dezynfektor	średnie lub podstawowe wykształcenie oraz przeszkolenie zawodowe	—
146	Przyuczeni: pomoc dentystyczna, dezynfektor i inni	średnie wykształcenie oraz przeszkolenie zawodowe	—
147	Sanitariusz szpitalny	podstawowe wykształcenie oraz kurs kwalifikacyjny dla sanitariuszy	6 miesięcy

1	2	3	4
148	Starsza: salowa, pomoc laboratoryjna	podstawowe wykształcenie oraz przeszkolenie w miejscu pracy	3
149	Sanitariusz (noszowy), salowa, faszowaczka, pomoc laboratoryjna, pomoc apteczna	podstawowe wykształcenie oraz przeszkolenie w miejscu pracy	–

II. Pracownicy administracyjni, techniczni i ekonomiczni

1	2	3	4
1	Zastępca kierownika podmiotu leczniczego	wyższe wykształcenie o odpowiednim kierunku	5
2	Główny księgowy	wyższe wykształcenie	5 w służbach finansowo-księgowych, w tym 3 lata na stanowisku kierownika działu
3	Zastępca głównego księgowego	– wyższe wykształcenie – średnie wykształcenie ekonomiczne	4 8
4	Główny specjalista, asystent kierownika podmiotu leczniczego	wyższe wykształcenie o odpowiednim kierunku	7
5	Radca prawny	według odrębnych przepisów ⁸⁾	–
6	Kierownik komórki organizacyjnej	– wyższe wykształcenie o odpowiednim kierunku – średnie wykształcenie o odpowiednim kierunku	3 5
7	Kierownik transportu wewnętrznego	średnie wykształcenie medyczne lub inne średnie wykształcenie	5
8	Starszy specjalista, starszy informatyk	wyższe wykształcenie o odpowiednim kierunku	5
9	Specjalista, informatyk	wyższe wykształcenie o odpowiednim kierunku	3
10	Specjalista do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy	według odrębnych przepisów ⁹⁾	–
11	Inspektor do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy	według odrębnych przepisów ⁹⁾	2
12	Inspektor do spraw obronnych i rezerw	– wyższe wykształcenie – średnie wykształcenie	2 5
13	Inspektor ochrony przeciwpożarowej	według odrębnych przepisów ¹⁰⁾	–
14	Starszy: inspektor, rewident zakładowy, księgowy, mistrz, technik informatyk	– wyższe wykształcenie w odpowiednim zawodzie – średnie wykształcenie w odpowiednim zawodzie	1 5
15	Inspektor, księgowy, inspektor terapii pracą, mistrz, starszy kasjer	– wyższe wykształcenie w odpowiednim zawodzie – średnie wykształcenie w odpowiednim zawodzie	– 4
16	Starszy magazynier, intendent, kasjer	średnie wykształcenie	1
17	Magazynier	– średnie wykształcenie – podstawowe wykształcenie	– 2
18	Kierownik świetlicy	– wyższe wykształcenie w odpowiednim zawodzie – średnie wykształcenie w odpowiednim zawodzie	2 5
19	Starszy bibliotekarz	według odrębnych przepisów ¹¹⁾	–
20	Kierownik kancelarii, starszy referent	średnie wykształcenie w odpowiednim zawodzie	2
21	Bibliotekarz	według odrębnych przepisów ¹¹⁾	–
22	Referent, archiwista, sekretarka	średnie wykształcenie	–

III. Pracownicy gospodarczy

1	2	3	4
1	Laborant w kotłowni	średnie wykształcenie chemiczne	—
2	Konserwator urządzeń technicznych	średnie wykształcenie techniczne lub zasadnicze wykształcenie zawodowe w odpowiednim zawodzie i przeszkolenie specjalistyczne	—
3	Starszy mistrz	średnie wykształcenie techniczne lub zasadnicze wykształcenie zawodowe i dyplom mistrzowski	5
4	Mistrz	średnie wykształcenie techniczne lub zasadnicze wykształcenie zawodowe i dyplom mistrzowski	—
5	Hydraulik, ślusarz, elektromechanik, tokarz, elektryk, spawacz, szef kuchni, operator oczyszczalni ścieków i inni	zasadnicze wykształcenie zawodowe lub podstawowe wykształcenie i kurs przysposobienia zawodowego	—
6	Palacz kotłów parowych o nadciśnieniu 0,07 MPa, wodnych wysokotemperaturowych wraz z urządzeniami pomocniczymi	świadectwo czeladnicze lub zasadnicza szkoła zawodowa i uprawnienia kwalifikacyjne typu E	6 miesięcy
7	Palacz kotłów wodnych niski i średniotemperaturowych wraz z urządzeniami pomocniczymi	świadectwo robotnika wykwalifikowanego w zawodzie palacza i uprawnienia kwalifikacyjne typu E	6 miesięcy
8	Palacz pieców spalania odpadów organicznych, aparaturowy uzdatniania wody	podstawowe wykształcenie i uprawnienia kwalifikacyjne typu E	6 miesięcy
9	Pomocnik palacza, robotnik nawęglania i odżużlowania	podstawowe wykształcenie i przyuczenie do zawodu	—
10	Starszy: dozorca, strażnik, portier	podstawowe wykształcenie i przeszkolenie zawodowe	3
11	Pracownik ochrony	licencja pracownika ochrony I lub II stopnia lub wykształcenie średnie w zakresie ochrony osób lub mienia	—
12	Dozorca, strażnik, portier, woźny, dźwigowy, szatniarz, powielaczowy i inni	podstawowe wykształcenie i przeszkolenie zawodowe	—

Objaśnienia:

- ¹⁾ Decyzję w tej sprawie podejmuje kierownik podmiotu leczniczego.
- ²⁾ W okresie przejściowym do dnia 31 grudnia 2020 r.
- ³⁾ Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2006 r. w sprawie nadawania uprawnień inspektora ochrony radiologicznej w pracowniach stosujących aparaty rentgenowskie w celach medycznych (Dz. U. Nr 239, poz. 1737) lub rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie stanowisk mających istotne znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa jądowego i ochrony radiologicznej oraz inspektorów ochrony radiologicznej (Dz. U. Nr 21, poz. 173).
- ⁴⁾ Ustawa z dnia 8 czerwca 2001 r. o zawodzie psychologa i samorządzie zawodowym psychologów (Dz. U. Nr 73, poz. 763, z późn. zm.).
- ⁵⁾ Posiadanie kwalifikacji instruktora terapii uzależnień, specjalisty psychoterapii uzależnień, o których mowa w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485, z późn. zm.), lub posiadanie kwalifikacji instruktora terapii uzależnień, specjalisty psychoterapii uzależnień, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.).
- ⁶⁾ Studia na innym kierunku lub specjalności, które w programie kształcenia obejmowały wiedzę i umiejętności z zakresu promocji zdrowia.
- ⁷⁾ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.).
- ⁸⁾ Ustawa z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 10, poz. 65, z późn. zm.).
- ⁹⁾ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 109, poz. 704, z późn. zm.).
- ¹⁰⁾ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 11 grudnia 2008 r. w sprawie stażu adaptacyjnego i testu umiejętności w toku postępowania w sprawie uznania kwalifikacji do wykonywania zawodu inżyniera pożarnictwa, technika pożarnictwa lub strażaka (Dz. U. Nr 234, poz. 1584).
- ¹¹⁾ Rozporządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 9 marca 1999 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych uprawniających do zajmowania określonych stanowisk w bibliotekach oraz trybu stwierdzania tych kwalifikacji (Dz. U. Nr 41, poz. 419).